

פרשת כי תשא

אך את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני וביניכם (לא, יג)

ויאמר ה' אל משה לאמר. ואת הדבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני וביניכם לדרתים לדעת כי אני ה' מקדשכם.

בפסוק זה רבו התמיהות. המילה "ואתה" לכאורה מיותרת. בכל המצוות נאמר "דבר אל בני ישראל ללא התוספת של "ואתה".

בנוסף מדוע מיעט הכתוב "אך" את שבתתי. ובעיקר מדוע נקט הכתוב לשון "שבתתי" לשון רבים, לכאורה יכל לכתוב "דבר אל בני ישראל לאמר את השבת תשמרו וכו' מדוע נאמר "ואתה"? מדוע מיעט הכתוב "אך"? ונקט לשון רבים "שבתתי"?

יש להבין ולדעת שאחרי עצת יתרו למשה, היה משה מדבר אל זקני העם, שהיו בתורם מעבירים זאת להמוני העם בפירוט ובהרחבה. רק כאן במלאכת המשכן, משה דיבר לעוסקים ולאמנים ולפועלים ישירות, לא דרך החכמים והזקנים. במלאכת המשכן יש סתירה. בניית המשכן אסורה בשבת. אך מלאכתו השוטפת הפעלתו, קורבנות, הותרו בשבת. "הותר שבות במשכן." לכאורה סתירה? בנוסף, בדיני שבת יש חריג בולט, פיקו"נ הותר בשבת לכתחילה ואפיו מצווה בבחינת "חילולה זה קיומה" על פי הכלל "מוטב יחללו עליו שבת אחת בכדי שישמור שבתות הרבה" זה נאמר וחודש כאן בפרשתנו.

ועל פי זה מובן כל היתורים בפסוק. מאחר ומשה היה צריך הפעם לדבר בפרטי הלכות שבת גם לאנשים הפשוטים, עובדי הקמת המשכן ולא רק לזקנים וחכמים כרגיל. ציווה אותו הכתוב "ואתה", אתה בעצמך תבהיר ותלבן את פירטי הלכות שבת לכל בני ישראל.

והמיוחד שבה שלפעמים צריך למעט מכבודה של שבת אחת. "אך" לשון מיעוט. בכדי להרבות כבוד לשבתתי, שבתות הרבה. ולכן הכתוב מיעט ב"אך" והרבה "בשבתתי". שבת שלום.

מקור: אור החיים